

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 6 lipca 2021 r.
(OR. en)

10150/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0156 (NLE)

ECOFIN 637
CADREFIN 332
UEM 172
FIN 513

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: DECYZJA WYKONAWCZA RADY w sprawie zatwierdzenia oceny planu
odbudowy i zwiększania odporności Hiszpanii

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2021/...

z dnia ...

w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Hiszpanii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹, w szczególności jego art. 20,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

¹ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pandemia COVID-19 ma destrukcyjny wpływ na gospodarkę Hiszpanii. W 2019 r. produkt krajowy brutto na mieszkańca (PKB) Hiszpanii wyniósł 84,8 % średniej unijnej. Według prognozy Komisji z wiosny 2021 r. realny PKB Hiszpanii zmalał w 2020 r. o 10,8 %, a jego łączny spadek w latach 2020–2021 wyniesie zgodnie z przewidywaniami 5,6 %. Kwestie długoterminowe mające wpływ na wyniki gospodarcze w średnim okresie obejmują wysoki wskaźnik bezrobocia i wysoki odsetek pracowników zatrudnionych na czas określony; wysoki poziom zadłużenia zewnętrznego, zadłużenia sektora prywatnego i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych; strukturalnie niski wzrost wydajności oraz niedobory inwestycji.

- (2) W dniach 9 lipca 2019 r. i 20 lipca 2020 r. Rada skierowała do Hiszpanii zalecenia w kontekście europejskiego semestru. W szczególności w dziedzinie finansów publicznych Rada zaleciła Hiszpanii utrzymanie stabilności systemu emerytalnego, wzmocnienie ram fiskalnych i ram zamówień publicznych na wszystkich szczeblach instytucji rządowych i samorządowych, podjęcie wszelkich działań niezbędnych do skutecznego zaradzenia pandemii oraz wzmocnienie odporności i zwiększenie możliwości systemu ochrony zdrowia, wspomoczenie gospodarki, a następnie wsparcie jej odbudowy, a także – gdy pozwolą na to warunki ekonomiczne – prowadzenie polityk fiskalnych mających na celu osiągnięcie rozważnej sytuacji fiskalnej w średnim okresie i zapewnienie długookresowej zdolności do obsługi długu, przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji. W dziedzinie zatrudnienia Rada zaleciła Hiszpanii ułatwianie przechodzenia na umowy na czas nieokreślony, wspieranie zatrudnienia za pomocą mechanizmów mających na celu zachowanie miejsc pracy, skutecznych zachęt do zatrudniania i rozwoju umiejętności oraz zwiększenie zdolności służb zatrudnienia i służb socjalnych, a także zakresu ochrony przed bezrobociem, szczególnie pracowników nietypowych. W dziedzinie edukacji i umiejętności Rada zaleciła Hiszpanii poprawę dostępu do cyfrowego uczenia się, ograniczenie zjawiska wczesnego kończenia nauki, poprawę wyników kształcenia i zacieśnienie współpracy między sektorem edukacji a przedsiębiorstwami w celu zwiększenia umiejętności i kwalifikacji odpowiadających potrzebom rynku pracy, w szczególności w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. W dziedzinie polityki społecznej Rada zaleciła Hiszpanii, by zwiększyć wsparcie dla rodzin, poprawić zasięg systemów dochodu minimalnego oraz zmniejszyć rozdrobnienie krajowej pomocy dla bezrobotnych. W dziedzinie inwestycji Rada zaleciła Hiszpanii przyspieszenie realizacji gotowych projektów w zakresie inwestycji publicznych, promowanie inwestycji prywatnych i skoncentrowanie inwestycji na zielonej i cyfrowej transformacji, w szczególności na wspieraniu badań naukowych i innowacji, czystym i efektywnym wytwarzaniu i wykorzystaniu energii, infrastrukturze energetycznej i połączeniach międzysystemowych z resztą Unii, infrastrukturze kolejowych przewozów towarowych, gospodarce wodnej i gospodarowaniu odpadami oraz zrównoważonym transporcie.

W dziedzinie klimatu biznesowego Rada zaleciła Hiszpanii dalsze stosowanie ustawy o jedności rynku i zapewnienie skutecznego wdrożenia środków mających na celu zapewnienie płynności małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) oraz osobom samozatrudnionym, w tym przez unikanie opóźnień w płatnościach. Ponadto w dziedzinie administracji publicznej Rada zaleciła Hiszpanii poprawę koordynacji między różnymi szczeblami instytucji rządowych i samorządowych. Po dokonaniu oceny stanu wdrożenia tych zaleceń krajowych na chwilę przedłożenia planu odbudowy i zwiększania odporności Komisja stwierdza, że osiągnięto znaczące postępy w odniesieniu do zalecenia dotyczącego podjęcia wszelkich działań niezbędnych – zgodnie z ogólną klauzulą wyjścia przewidzianą w pakcie stabilności i wzrostu – do skutecznego zaradzenia pandemii, wspomoczenia gospodarki, a następnie wsparcia jej odbudowy.

- (3) W dniu 2 czerwca 2021 r. Komisja opublikowała szczegółową ocenę sytuacji dla Hiszpanii na podstawie art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011¹. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Hiszpanii występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej o znaczeniu transgranicznym, w szczególności budzące niepokój – w kontekście wysokiej stopy bezrobocia – wysokie zadłużenie zewnętrzne i wewnętrzne, zarówno w sektorze instytucji rządowych i samorządowych, jak i w sektorze prywatnym.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (4) W zaleceniu Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro wezwano państwa członkowskie będące członkami strefy euro do podjęcia działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, m.in. w celu zapewnienia kursu polityki wspierającego odbudowę oraz dalszej poprawy konwergencji i odporności oraz trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. W zaleceniu Rady wezwano również państwa członkowskie będące członkami strefy euro do wzmocnienia krajowych ram instytucjonalnych, zapewnienia stabilności makrofinansowej oraz dokończenia budowy unii gospodarczej i walutowej i wzmocnienia międzynarodowej roli euro.
- (5) W dniu 30 kwietnia 2021 r. Hiszpania przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Plan ten złożono po przeprowadzeniu procesu konsultacji zgodnie z krajowymi uregulowaniami, z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami młodzieżowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Odpowiedzialność krajowa za plany odbudowy i zwiększania odporności stanowi podstawę ich pomyślnej realizacji i trwałego wpływu na szczeblu krajowym oraz ich wiarygodności na szczeblu europejskim. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny określonymi w załączniku V do tego rozporządzenia.

- (6) Plany odbudowy i zwiększania odporności powinny służyć realizacji ogólnych celów Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/241 (zwanego dalej „Instrumentem”) oraz Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) 2020/2094¹ w celu wspierania odbudowy po kryzysie wywołanym COVID-19. Powinny one promować spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną Unii poprzez przyczynianie się do realizacji sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241.
- (7) Realizacja planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich będzie wymagać skoordynowanego wysiłku w zakresie reform i inwestycji w Unii. Dzięki skoordynowanej realizacji tych reform i inwestycji przy jednoczesnym wdrożeniu projektów transgranicznych i dotyczących wielu krajów będą one wzajemnie się wzmocniać i generować pozytywne efekty mnożnikowe w Unii. W związku z tym około jedna trzecia wpływu instrumentu na wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w państwach członkowskich będzie wynikać z efektów mnożnikowych pochodzących z innych państw członkowskich.

Wyważona reakcja przyczyniająca się do realizacji sześciu filarów

- (8) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. a) i kryterium 2.1 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności stanowi w dużym stopniu (rating A) kompleksową i odpowiednio wyważoną reakcję na sytuację gospodarczą i społeczną, tym samym przyczyniając się odpowiednio do realizacji wszystkich sześciu filarów, o których mowa w art. 3 tego rozporządzenia, z uwzględnieniem szczególnych wyzwań stojących przed danym państwem członkowskim i alokacji finansowej dla danego państwa członkowskiego.

¹ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 23).

- (9) Filary zielonej i cyfrowej transformacji, wraz ze spójnością społeczną i terytorialną oraz równowagą płci, stanowią kluczowe przekrojowe kierunki działania w planie odbudowy i zwiększania odporności i opierają się na odpowiednich reformach i inwestycjach.
- Komponenty planu dotyczące zielonej transformacji obejmują m.in. odpowiednie działania na rzecz mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju, renowacji budynków, różnorodności biologicznej (w tym transformacji systemów rolno-spożywczych i systemów rybołówstwa oraz ochrony ekosystemów z uwzględnieniem przystosowania się do zmiany klimatu), gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami, infrastruktury energetycznej i transportowej oraz energii ze źródeł odnawialnych (w tym wodoru odnawialnego). Kwestię zielonej transformacji podjęto przekrojowo w całym planie – od części dotyczącej takich obszarów jak modernizacja systemu fiskalnego (w tym działania dotyczące zielonego opodatkowania) po działania wspierające umiejętności i miejsca pracy na potrzeby zielonej transformacji.
- W odniesieniu do filaru transformacji cyfrowej plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje szereg komponentów, które powinny bezpośrednio przyczynić się do cyfrowej transformacji tego kraju i mieć trwałe wpływy. Znaczne inwestycje powinny wesprzeć infrastrukturę cyfrową (w tym łączność, cyberbezpieczeństwo i 5G); proces cyfryzacji i modernizacji przemysłu, w tym MŚP, cyfryzację administracji publicznej, w tym wymiaru sprawiedliwości i systemu opieki zdrowotnej, oraz nabywanie umiejętności cyfrowych (w ramach kształcenia formalnego, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie).

- (10) Oczekuje się, że większość komponentów planu odbudowy i zwiększania odporności przyczyni się do realizacji filaru inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, przy zastosowaniu szerokiego wachlarza działań mających na celu wzmocnienie konkurencyjności i wydajności, oraz do postępów w zakresie badań, rozwoju i innowacji. Do istotnych komponentów w dziedzinie inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu należą: polityka przemysłowa, wsparcie dla MŚP, wsparcie dla sektora turystyki oraz wsparcie badań, rozwoju i innowacji. Oczekuje się, że osiemnaście z trzydziestu komponentów planu odbudowy i zwiększania odporności przyczyni się w szczególności do realizacji filaru spójności społecznej i terytorialnej za pomocą działań wzmacniających międzyregionalną mobilność zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju, zwiększających możliwości kształcenia na obszarach wiejskich z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych, inwestycje w mieszkalnictwo socjalne, umożliwiającą modernizację i wzmocnienie polityki usług społecznych i włączenia społecznego oraz modernizację aktywnej polityki rynku pracy. Przewiduje się, że działania mające na celu rozszerzenie stosowania umów na czas nieokreślony na rynku pracy lub bardziej sprawiedliwe opodatkowanie będą miały pozytywny wpływ na spójność społeczną. Aby wykorzystać filar spójności terytorialnej, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, wdrożenie Instrumentu powinno zmierzać do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych w Hiszpanii. Zgodnie z art. 349 Traktatu szczególną uwagę należy zwrócić na wkład Instrumentu w rozwój Wysp Kanaryjskich, unijnego regionu najbardziej oddalonego o trwałe ograniczenia, którym należy zaradzić za pomocą odpowiednio dostosowanych środków.

- (11) Kilka komponentów planu odbudowy i zwiększania odporności powinno wspierać filar opieki zdrowotnej oraz odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej. Na przykład komponenty dotyczące wzmocnienia systemu opieki zdrowotnej i modernizacji administracji publicznej mają na celu wzmocnienie odporności w tych dwóch obszarach, natomiast reformy w zakresie modernizacji systemu podatkowego, w tym przewidujące skuteczniejsze zapobieganie oszustwom podatkowym, oraz reformy mające zapewnić skuteczniejsze wydatkowanie środków mają na celu zwiększenie odporności gospodarczej i społecznej. Inne działania zwiększają zdolność kraju do zachowania kapitału naturalnego i reagowania na klęski żywiołowe. Wsparcie dla filaru polityk na rzecz następnego pokolenia przewidziano w formie działań w ramach systemu edukacji, takich jak rozszerzenie oferty wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, umiejętności cyfrowych, takich jak działania mające na celu zmniejszenie przepaści cyfrowej wśród uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji oraz rynku pracy, takich jak nowy plan działania na rzecz zwalczania bezrobocia młodzieży. W ramach tego filaru zaplanowano również zatwierdzenie ustawy o różnorodności rodzin, która obejmuje przegląd świadczeń rodzinnych dokonywany w celu ograniczenia ubóstwa wśród dzieci.

Sprostanie wszystkim wyzwaniom wskazanym w zaleceniach krajowych lub znacznej części tych wyzwań

- (12) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) i kryterium 2.2. załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma przyczynić się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom, które zostały wskazane w zaleceniach krajowych skierowanych do Hiszpanii, lub znacznej części tych wyzwań (rating A), w tym w zakresie ich aspektów fiskalnych, oraz w zaleceniach wydanych na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, lub wyzwaniom wskazanym w innych stosownych dokumentach formalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru.

- (13) Zalecenia dotyczące natychmiastowej reakcji na pandemię środkami polityki fiskalnej można uznać za wykraczające poza zakres planu odbudowy i zwiększania odporności Hiszpanii, niezależnie od faktu, że Hiszpania zasadniczo adekwatnie i wystarczająco zareagowała na potrzebę natychmiastowego wsparcia gospodarki za pomocą środków fiskalnych w latach 2020 i 2021, zgodnie z ogólną klauzulą wyjścia paktu stabilności i wzrostu. Ponadto zalecenie poczynienia wystarczających postępów w osiągnięciu średniookresowego celu budżetowego w 2020 r. nie jest już aktualne ze względu zarówno na zakończenie odpowiedniego okresu budżetowego, jak i uruchomienie w marcu 2020 r. ogólnej klauzuli wyjścia paktu stabilności i wzrostu w kontekście kryzysu związanego z COVID-19.
- (14) Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje obszerny zestaw wzajemnie wzmocniających się reform i inwestycji, które przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub znacznej części wyzwań gospodarczych i społecznych określonych przez Radę w zaleceniach krajowych skierowanych do Hiszpanii w ramach europejskiego semestru w 2019 r. i w 2020 r., zwłaszcza w obszarze zatrudnienia, dotyczących takich kwestii jak segmentacja rynku pracy, aktywna polityka rynku pracy i zdolności publicznych służb zatrudnienia; w obszarze edukacji i umiejętności, dotyczących takich kwestii jak wczesne kończenie nauki oraz umiejętności odpowiadające potrzebom rynku pracy, w tym umiejętności cyfrowe; w obszarze polityki społecznej, dotyczących takich kwestii jak systemy dochodu minimalnego, pomoc dla bezrobotnych i wsparcie dla rodzin; w obszarze inwestycji, dotyczących zielonej i cyfrowej transformacji, sektorów strategicznych oraz badań naukowych i innowacji; w obszarze klimatu biznesowego, dotyczących ustawy o jedności rynku, opóźnień w płatnościach i przepisów dotyczących niewypłacalności; w obszarze administracji publicznej i udzielania zamówień publicznych.

- (15) Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje reformy legislacyjne mające na celu ograniczenie stosowania umów na czas określony w sektorze prywatnym i publicznym, w tym poprzez uproszczenie katalogu umów i upowszechnienie stosowania umów na czas nieokreślony. Reformy i inwestycje w obszarze aktywnej polityki rynku pracy powinny przewidywać priorytetowe traktowanie grup znajdujących się w trudnej sytuacji, w szczególności poprzez plan działania na rzecz walki z bezrobociem młodzieży i racjonalizację zachęt do zatrudniania. Działaniom tym powinna towarzyszyć cyfryzacja publicznych służb zatrudnienia w celu zapewnienia skuteczniejszego wsparcia osobom poszukującym pracy i pracownikom w okresie przejściowym.
- (16) W oparciu o doświadczenia zgromadzone podczas stosowania mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy w planie odbudowy i zwiększania odporności przewidziano również ustanowienie nowego mechanizmu elastyczności i stabilności, który zapewni przedsiębiorstwom wewnętrzną elastyczność, a pracownikom stabilizację w obliczu wstrząsów cyklicznych lub strukturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem szkoleń. Mechanizm ten powinien gwarantować skuteczne podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowywanie oraz ułatwiać dobrowolną mobilność pracowników wewnątrz przedsiębiorstwa i poza nim, co przyczyni się do sprostania zaleceniu krajowemu w sprawie utrzymania zatrudnienia.
- (17) Kilka reform rynku pracy, jakie przewidziano w planie odbudowy i zwiększania odporności, jest nadal uzależnionych od wyniku dialogu społecznego i w związku z tym ich ostateczny kształt nie został jeszcze określony. Reformy te powinny być częścią kompleksowego pakietu, który wspiera tworzenie i realokację miejsc pracy oraz przyczynia się do eliminowania segmentacji rynków pracy. W kamieniach milowych należy doprecyzować, że reformy te powinny być przeprowadzone z poszanowaniem dialogu społecznego i w ramach kompleksowego podejścia, które równoważy potrzebę elastyczności i bezpieczeństwa na rynku pracy. Dotyczy to w szczególności nowego mechanizmu elastyczności i stabilności oraz reformy rokowań zbiorowych.

- (18) Utworzenie 135 000 nowych miejsc kształcenia i szkolenia zawodowego oraz formalna akredytacja umiejętności zawodowych nabytych w ramach doświadczenia zawodowego i szkolenia pozaformalnego to przykłady inwestycji i reform w dziedzinie umiejętności, które mają przyczynić się do zwiększenia podaży umiejętności i kwalifikacji odpowiadających potrzebom rynku pracy, jakie powinny towarzyszyć zielonej i cyfrowej transformacji kraju. W dziedzinie edukacji utworzenie 1 000 punktów pomocy wspierających uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji oraz wdrożenie programu mającego na celu wspieranie uczniów osiągających słabe wyniki i udzielanie im porad na celu zapobieganie wczesnemu kończeniu nauki. Ponadto oczekuje się, że dostęp do cyfrowego uczenia się zostanie znacznie zwiększony dzięki inwestycjom w sprzęt i umiejętności, a także poprzez opracowanie kursów internetowych.
- (19) Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje reformę mającą na celu dalszą poprawę struktury ogólnokrajowego systemu dochodu minimalnego i przewiduje inwestycje w projekty pilotażowe służące wspieraniu integracji społecznej i integracji na rynku pracy beneficjentów tego systemu za pomocą ścieżek aktywizacji. Oba te działania mają na celu sprostanie odpowiedniemu zaleceniu krajowemu. Oczekuje się, że inne reformy – takie jak nowa ustawa o rodzinach, modernizacja usług socjalnych oraz uproszczenie i poprawa pomocy dla bezrobotnych – przyczynią się do sprostania długofalowym zaleceniom krajowym dotyczącym polityki społecznej.

- (20) Zgodnie z oczekiwaniami inwestycje publiczne zrealizowane w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności uruchomią inwestycje prywatne w kilku sektorach, w tym w obszarze zrównoważonej i czystej energii i transportu, renowacji budynków, w sektorze rolno-spożywczym i sektorze rybołówstwa, w obszarze zdrowia i kluczowych technologii cyfrowych, przyczyniając się w ten sposób do sprostania zaleceniom krajowym w dziedzinie inwestycji. Oczekuje się, że reformy takie jak ustawa o tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, które powinny wspierać kulturę dokonywania płatności przed terminem i eliminować niepotrzebne i nieproporcjonalne bariery regulacyjne, poprawią klimat biznesowy. Jednocześnie przyjęcie krajowej strategii zamówień publicznych ma na celu zwiększenie skuteczności udzielania zamówień publicznych. Oczekuje się również, że plan odbudowy i zwiększania odporności przyczyni się do zwiększenia skuteczności polityki w zakresie badań naukowych i innowacji m.in. za pomocą działań mających na celu wzmocnienie zarządzania badaniami naukowymi i innowacją na wszystkich szczeblach oraz reorganizację publicznych badań naukowych podejmowanych w systemie szkolnictwa wyższego i przez publiczne organizacje badawcze. Zaplanowane działania mają również na celu wzmocnienie koordynacji między różnymi szczeblami instytucji rządowych i samorządowych, w tym poprzez zapewnienie interoperacyjności między platformami informatycznymi organów centralnych i regionalnych.

- (21) Aby sprostać wyzwaniom w dziedzinie finansów publicznych, plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje działania mające na celu wzmocnienie zarządzania systemem przeglądu wydatków publicznych i zawiera zobowiązanie do realizacji reform wynikających z poprzednich przeglądów wydatków publicznych i reformy systemu podatkowego. Reforma ta powinna zostać przeprowadzona po wydaniu przez komitet ekspertów ds. podatków zaleceń dotyczących sposobu poprawy stabilności finansów publicznych i podniesienia efektywności. W tym kontekście należy dokonać przeglądu systemu wsparcia dla rodzin w celu poprawy jego skuteczności. Ponadto plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje istotne działania w dziedzinie opieki zdrowotnej, w tym inwestycje w zaawansowany technologicznie sprzęt, mające przyczynić się do sprostania zaleceniemu krajowemu dotyczącemu odporności i zdolności systemu opieki zdrowotnej.
- (22) Wreszcie w planie odbudowy i zwiększania odporności przewidziano również reformę systemu emerytalnego, która ma na celu zachowanie adekwatności i długoterminowej stabilności systemu. Niektóre działania, takie jak zmieniony system indeksacji, zachęty do późnego przechodzenia na emeryturę oraz zmiany regulacyjne dotyczące wcześniejszego przechodzenia na emeryturę, powinny być przedmiotem dialogu społecznego. Ostateczny kształt tych i innych reform, które są przedmiotem debaty z partnerami społecznymi, takich jak nowy mechanizm elastyczności i stabilności na rynku pracy, powinien być zgodny z celem osiągnięcia średnio- i długoterminowej stabilności fiskalnej finansów publicznych.
- (23) Oczekuje się, że dzięki sprostaniu wyżej wymienionym wyzwaniom plan odbudowy i zwiększania odporności przyczyni się również do skorygowania zakłóceń zidentyfikowanych w zaleceniach wydanych zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 w 2019 i 2020 r., z jakimi boryka się Hiszpania, w szczególności w związku z wysokim zadłużeniem zewnętrznym i wewnętrznym, zarówno w sektorze instytucji rządowych i samorządowych, jak i w sektorze prywatnym, czemu towarzyszy wysokie bezrobocie.

Przyczynienie się do potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy oraz odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej

- (24) Oczekuje się, zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. c) i kryterium 2.3 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241, że plan odbudowy i zwiększania odporności będzie miał duży wpływ (rating A) na wzmocnienie potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenie miejsc pracy oraz zwiększenie odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej Hiszpanii, przyczyniając się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym poprzez promowanie polityki na rzecz dzieci i młodzieży, na złagodzenie skutków gospodarczych i społecznych kryzysu związanego z COVID-19, a przez to na wzmocnienie spójności i konwergencji gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii.
- (25) Z symulacji przedstawionych przez służby Komisji wynika, że plan odbudowy i zwiększania odporności wraz z pozostałymi środkami Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy może przyczynić się do zwiększenia PKB Hiszpanii do 2024 r. o wartość wynoszącą od 1,8 %, do 2,5 % bez uwzględnienia możliwego pozytywnego wpływu reform strukturalnych, które mogą być znaczące. Zbiór inwestycji i reform przedstawiony przez Hiszpanię ma stymulować wzrost gospodarczy za pośrednictwem wielu kanałów, w tym poprzez poprawę łącznej produktywności czynników produkcji, zwiększenie potencjału handlowego i umiejętności, usunięcie barier dla inwestycji i zwiększenie przyrostu wydajności na rynku pracy. W szczególności oczekuje się, że reformy i inwestycje w dziedzinie edukacji i umiejętności, cyfryzacji oraz badań naukowych i innowacji przyczynią się w największym stopniu do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy.

- (26) Reformy i inwestycje przedstawione w planie odbudowy i zwiększania odporności mogą wyeliminować istotne słabości hiszpańskiej gospodarki dotyczące sektora zagranicznego. Przykładowo inwestycje w badania naukowe i innowacje, w przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji siły roboczej oraz we wspieranie umiędzynarodowienia MŚP mogą zwiększyć konkurencyjność przedsiębiorstw. Ponadto inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych i efektywność energetyczną mogą ograniczyć import energii. Plan odbudowy i zwiększania odporności częściowo przyczynia się do wyeliminowania istniejących słabych punktów kraju z punktu widzenia fiskalnego. Oczekuje się, że planowane polityki mające na celu zwalczanie oszustw podatkowych i zapobieganie tym oszustwom oraz zapewnienie większej efektywności wydatków publicznych, w tym poprzez reformy w dziedzinie udzielania zamówień publicznych, i opodatkowania, stworzą podstawy do wzmocnienia ram fiskalnych i ram zamówień publicznych. Oczekuje się również, że plan odbudowy i zwiększania odporności przyczyni się do skutecznego zmniejszenia dysproporcji terytorialnych poprzez reformy i inwestycje mające przyczynić się do sprostania wyzwaniom demograficznym na obszarach wiejskich i w małych gminach, takie jak specjalne inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej w gminach, w których jest mniej niż 5 000 mieszkańców, wdrożenie ultraszybkich sieci szerokopasmowych, pobudzanie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich i wspieranie sprawiedliwej transformacji na obszarach mierzących się z wyzwaniami w związku z procesem przechodzenia na gospodarkę neutralną dla klimatu.

- (27) Plan odbudowy i zwiększania odporności przedłożony przez Hiszpanię obejmuje działania mające na celu sprostanie wyzwaniom w zakresie spójności społecznej wskazanym w poprzednich sprawozdaniach krajowych i zaleceniach krajowych dla Hiszpanii; eliminowanie tych wyzwań jest monitorowane za pomocą tablicy wskaźników społecznych. Przewidziano konkretne działania mające wyeliminować słabe punkty systemu ochrony socjalnej; działania te to m.in. uproszczenie i usprawnienie pomocy dla bezrobotnych, usprawnienie systemu świadczeń nieskładkowych oraz przegląd systemu świadczeń rodzinnych, w celu ograniczenia ubóstwa dzieci. Do pełnego wdrożenia krajowego systemu dochodu minimalnego, przyjętego w czerwcu 2020 r., powinny przyczynić się projekty pilotażowe mające na celu wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego beneficjentów systemu. Ponadto plan odbudowy i zwiększania odporności ma służyć wzmocnieniu spójności społecznej i systemu ochrony socjalnej poprzez utrzymanie w czasie siły nabywczej emerytów zgodnie z praktykami stosowanymi w innych państwach członkowskich.

- (28) W planie odbudowy i zwiększania odporności przedstawiono szereg reform i inwestycji, które mogą przyczynić się do wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych i planu działania zatwierdzonego na szczycie w Porto w dniu 7 maja 2021 r. Obejmują one konkretne działania mające na celu zwiększenie szans osób młodych na zatrudnienie, zmniejszenie odsetka osób wcześniej kończących naukę oraz dalsze zwiększanie uczestnictwa dzieci w systemie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, a także działania mające wzmocnić ochronę socjalną, jak opisano powyżej. Reformy przewidziane w obszarze aktywnej polityki rynku pracy obejmują przegląd zachęt do zatrudniania, usprawnienie kształcenia dorosłych oraz reformę i cyfryzację publicznych służb zatrudnienia. Uzupełnieniem tych reform są reformy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz umiejętności cyfrowych. Oczekuje się, że przyczynią się one do zwiększenia szans pracowników na zatrudnienie, a tym samym do podniesienia wskaźników zatrudnienia i obniżenia stóp bezrobocia. Hiszpania oczekuje, że plan odbudowy i zwiększania odporności doprowadzi do znacznego zniwelowania nierówności dochodowych w średnim do długiego okresu, dzięki tworzeniu miejsc pracy i zapewnieniu jakości miejsc pracy, sprawiedliwшему opodatkowaniu, skuteczniejszej ochronie socjalnej i znaczącym inwestycjom we wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem, opiekę długoterminową, usługi socjalne i mieszkalnictwo socjalne.

Zasada „nie czynić poważnych szkód”

- (29) Oczekuje się, zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. d) i kryterium 2.4 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241, że plan odbudowy i zwiększania odporności ma przyczyni się do zapewnienia, aby żadne z działań służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych ujętych w planie odbudowy i zwiększania odporności nie czyniło poważnych szkód dla celów środowiskowych (rating A) w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852¹ (zasada „nie czynić poważnych szkód”). Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/241 i wytycznymi technicznymi zawartymi w komunikacie Komisji zatytułowanym „Wytyczne techniczne dotyczące stosowania zasady »nie czynić poważnych szkód« na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności², Hiszpania przedstawiła kompletną ocenę stwierdzającą, że nie oczekuje się, aby którekolwiek z działań służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych, jakie przewidziano w planie odbudowy i zwiększania odporności, miało spowodować poważne szkody dla celów środowiskowych.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

² Dz.U. C 58 z 18.2.2021, s. 1.

- (30) Wybierając działania, które albo wnoszą istotny wkład w realizację celów środowiskowych, albo nie mają żadnego lub znaczącego przewidywalnego wpływu na cele środowiskowe, oczekuje się, że wiele działań przewidzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności będzie od samego początku zgodnych z zasadą „nie czyn poważnych szkód”; są to działania w takich dziedzinach jak kształcenie i szkolenie, rynek pracy, administracja publiczna oraz kultura i sport. Z oceny przeprowadzonej w odniesieniu do innych działań wynika, że zostały one zaprojektowane w taki sposób, aby zapewnić zgodność z zasadą „nie czyn poważnych szkód”. Działania te obejmują szeroko zakrojone programy wsparcia w różnych sektorach i rodzajach działalności, takich jak badania, rozwój i innowacje oraz wsparcie dla przemysłu i MŚP. Hiszpania przedstawiła dowody i zapewnienia potwierdzające, że działania te nie powinny prowadzić do poważnych szkód dla żadnego z sześciu celów środowiskowych, a mianowicie łagodzenia zmiany klimatu, przystosowania się do zmiany klimatu, zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich, gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli oraz ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów. W stosownych przypadkach Hiszpania zaproponowała podjęcie działań ograniczających ryzyko wystąpienia poważnych szkód lub uwzględniła na etapie projektowania działań konkretne elementy, które uniemożliwią ich powstanie, co powinno zostać zagwarantowane w postaci odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych. Dotyczy to w szczególności działań wspierających strategiczne projekty obejmujące instalacje w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, szczególne działania związane z przetwarzaniem odpadów, nawadnianie na potrzeby produkcji rolnej oraz szeroko zakrojone systemy wsparcia obejmujące różne sektory i rodzaje działalności.

Przyczynienie się do zielonej transformacji, w tym bioróżnorodności

- (31) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. e) i kryterium 2.5 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera działania, które przyczyniają się w dużym stopniu (rating A) do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności Hiszpanii działania wspierające realizację celów klimatycznych stanowią kwotę wynoszącą 39,7 % łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VI do rozporządzenia (UE) 2021/241. Zgodnie z art. 17 tego rozporządzenia plan odbudowy i zwiększania odporności jest spójny z informacjami zawartymi w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021-2030 (NECP).

(32) Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje reformy i inwestycje związane z zieloną transformacją, w tym istotny wkład w realizację celów klimatycznych uwzględniony w komponentach dotyczących renowacji energetycznych w budynkach mieszkalnych i obszarach miejskich, mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju i energii ze źródeł odnawialnych. W ten sposób wkład finansowy przydzielony Hiszpanii umożliwia koncentrację inwestycji niezbędnych do osiągnięcia ambitniejszych celów klimatycznych Unii we wcześniejszych latach, tak aby ograniczyć emisję gazów cieplarnianych netto do 2030 r. o co najmniej 55 % w porównaniu z 1990 r., co pomoże osiągnąć neutralność klimatyczną Unii do 2050 r. uzgodnioną wstępnie przez Parlament Europejski i Radę w ramach zaproponowanego Europejskiego prawa o klimacie. Jeżeli chodzi o efektywność energetyczną, wkład Hiszpanii w realizację celu Unii określony w NECP polega na zmniejszeniu zużycia energii pierwotnej o 39,5 %. W planie odbudowy i zwiększania odporności wyznaczono cel wykonania renowacji co najmniej 355 000 unikalnych budynków mieszkalnych w ramach co najmniej 510 000 działań renowacyjnych, co najmniej 600 ha obszarów miejskich, równowartość co najmniej 40 000 budynków mieszkalnych i 690 000 m² budynków niemieszkalnych, co najmniej 26 000 budynków mieszkalnych w gminach i obszarach miejskich o liczbie mieszkańców poniżej 5 000 oraz co najmniej 1 230 000 m² budynków publicznych do dnia 31 sierpnia 2026 r. Planowane inwestycje w renowację energetyczną budynków mieszkalnych planu odbudowy i zwiększania odporności stanowią istotną część wsparcia publicznego przewidzianego w NECP w tym obszarze. Przyczynią się one do osiągnięcia celu w zakresie oszczędności energii do 2030 r. oraz celu określonego w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu dotyczącego liczby budynków mieszkalnych, które mają zostać poddane renowacji. Konieczne będzie jednak dodatkowe finansowanie publiczne, aby uruchomić całkowity wolumen inwestycji niezbędny do osiągnięcia celu określonego w NECP na 2030 r. oraz aby zapewnić stosunkowo wyższy efekt dźwigni w celu przyciągnięcia inwestycji prywatnych.

Reformy i inwestycje w zakresie energii ze źródeł odnawialnych powinny znacznie przyspieszyć rozwój i zwiększyć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Hiszpanii oraz przyczynić się do osiągnięcia celu dotyczącego udziału energii ze źródeł odnawialnych na poziomie 42 % do 2030 r., jak określono w NECP. Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje wsparcie na rzecz innowacyjnych źródeł energii odnawialnej w przemyśle i budynkach (blisko 4 GW) oraz energii ze źródeł odnawialnych na wyspach. Działania dotyczące infrastruktury elektroenergetycznej mają na celu promowanie inteligentnych sieci oraz wdrażanie środków zapewniających elastyczność i magazynowanie energii. W tym celu zaplanowano reformy polegające na ustanowieniu ram umożliwiających integrację odnawialnych źródeł energii z systemem energetycznym, wprowadzenie magazynowania energii, a także zarządzanie popytem i usługi w zakresie elastyczności. W planie odbudowy i zwiększania odporności przewiduje się również inwestycje w wodór odnawialny, co przyczyni się do realizacji ogólnego celu Hiszpanii polegającego na zainstalowaniu do 2030 r. 4 GW mocy z elektrolizy wodoru do produkowania wodoru odnawialnego i do 200 stacji tankowania wodoru. Powinno to przyczynić się do dekarbonizacji sektorów, w których redukcja emisji jest problematyczna, takich jak przemysł i transport.

- (33) Działania przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności przyczynią się do osiągnięcia przez Hiszpanię obecnego celu na 2030 r., jakim jest obniżenie emisji gazów cieplarnianych o 26 % w porównaniu z 2005 r. w sektorach objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842¹, w tym w sektorze transportu, rolnictwa, odpadów i budynków. Inwestycje w mobilność zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju mają na celu ograniczenie emisji z transportu, sektora, w którym emisje gazów cieplarnianych nadal najbardziej rosną. Plan odbudowy i zwiększania odporności przyczyni się do realizacji ogólnego celu Hiszpanii polegającego na zainstalowaniu od 80 000 do 110 000 punktów ładowania i stworzeniu do 2023 r. floty co najmniej 250 000 pojazdów elektrycznych typu plug-in. Przewiduje się również zachęty dla przedsiębiorstw prywatnych do zastąpienia swoich pojazdów służących do przewozu osób i transportu towarowego bardziej ekologicznymi pojazdami. Ponadto w planie odbudowy i zwiększania odporności przewiduje się utworzenie stref niskiej emisji w gminach i wprowadzenie zachęt do korzystania z aktywnych rodzajów transportu, takich jak jazda rowerem i ruch pieszy, a także zwiększenie korzystania z miejskiego transportu publicznego, w tym kolejowego, i promowanie go w celu przyczynienia się do obniżenia korzystania z transportu prywatnego o 35 % do 2030 r. i ograniczenia zanieczyszczenia powietrza. Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje również inwestycje w zakresie przesunięcia międzygałęziowego przewozu towarów z transportu drogowego na kolejowy, w tym ukończenie 1 400 km dróg kolejowych w atlantyckim i śródziemnomorskim korytarzu TEN-T, inwestycje w tabor kolejowy w celu przejścia na wodór lub energię elektryczną, a także rozwój intermodalnych węzłów transportowych i poprawę dostępu kolei do portów.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 26).

- (34) W kwestii bioróżnorodności plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje zgodne z nową unijną strategią na rzecz bioróżnorodności 2030 działania mające na celu na przykład zachowanie cennych pochłaniaczy dwutlenku węgla, jakimi są lasy, poprzez działania służące zapobieganiu pożarom i wzmocnieniu ochrony przeciwpożarowej, a także poprzez zwiększenie pochłaniania CO₂ dzięki wzmocnionym działaniom w zakresie zrównoważonej gospodarki leśnej. Inwestycje w ochronę bioróżnorodności na obszarze 50 000 hektarów, w tym na terenach podmokłych, zaplanowane do dnia 30 czerwca 2026 r., oraz w odbudowę ekosystemów, dla której wyznaczono wartość docelową wynoszącą 30 000 hektarów do dnia 31 grudnia 2024 r., powinny również przyczynić się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do tej zmiany. Działania dotyczą również ochrony, zachowania i odbudowy ekosystemów morskich i lądowych oraz ich bioróżnorodności. Ponadto plan odbudowy i zwiększania odporności wspiera łączność ekologiczną i promuje zieloną infrastrukturę, w tym na obszarach miejskich.
- (35) Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje również działania mające na celu poprawę przepisów dotyczących gospodarowania odpadami; działaniom tym towarzyszą inwestycje wspierające gospodarkę o obiegu zamkniętym. Zaplanowane działania mają również na celu poprawę gospodarki wodnej poprzez ograniczenie wycieków ścieków i zwiększenie ponownego wykorzystania wody. Plan odbudowy i zwiększania odporności przewiduje również inwestycje w ograniczanie ryzyka powodzi i przystosowywanie się do zmiany klimatu w strefach przybrzeżnych, odbudowę i poprawę stanu wód gruntowych i warstw wodonośnych, efektywne gospodarowanie wodą w rolnictwie oraz ograniczenie zanieczyszczenia azotanami.

Przyczynienie się do transformacji cyfrowej

- (36) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. f) i kryterium 2.6 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera działania, które skutecznie przyczyniają się w dużym stopniu (rating A) do transformacji cyfrowej lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania przyczyniające się do realizacji celów cyfrowych stanowią kwotę wynoszącą 28,2 % łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VII do rozporządzenia (UE) 2021/241.

- (37) Plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera inwestycje i reformy, które zgodnie z oczekiwaniami mają mieć długotrwały wpływ na transformację cyfrową sektorów gospodarczych i społecznych i w znacznym stopniu przyczynić się do sprostania wyzwaniom wynikającym z transformacji cyfrowej. W szczególności oczekuje się, że Hiszpania zainwestuje w takie obszary jak umiejętności cyfrowe, cyfryzacja przedsiębiorstw i integracja zaawansowanych technologii w sektorze przedsiębiorstw. Działania horyzontalne przynoszące korzyści całej gospodarce i ludności (takie jak poprawa łączności) są uzupełniane ukierunkowanymi działaniami nastawionymi na konkretne sektory, takie jak turystyka, MŚP, kultura i media lub określone grupy ludności, takie jak studenci, urzędnicy służby cywilnej i bezrobotni. Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje wdrożenie siedmiu planów strategicznych w ramach agendy cyfrowej Hiszpanii na 2025 r. – są to: plan w dziedzinie łączności, strategia promowania sieci 5G, krajowa strategia w dziedzinie sztucznej inteligencji, krajowy plan na rzecz umiejętności cyfrowych, plan cyfryzacji administracji publicznej, plan cyfryzacji MŚP oraz hiszpański plan rozwoju centrów audiowizualnych. Działania w zakresie cyfryzacji zawarte w planie odbudowy i zwiększania odporności uwzględniają strategię cyfrową UE, europejską strategię przemysłową, europejski program na rzecz umiejętności, Europejski filar praw socjalnych, europejski obszar edukacji i Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej.

- (38) Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje inwestycje mające na celu zlikwidowanie przepaści cyfrowej między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz umożliwienie wykorzystania pełnego potencjału łączności 5G. Planuje się inwestycje w rozwój ultraszybkiej sieci szerokopasmowej na niektórych obszarach, na których brakuje takiej infrastruktury, takich jak obszary wiejskie lub historyczne ośrodki miejskie. Oczekuje się, że sieć 5G będzie wdrażana wzdłuż niektórych odcinków transgranicznych z Francją i Portugalią, wzdłuż niektórych części głównych krajowych korytarzy transportowych, na obszarach nieobjętych zasięgiem operatorów sieci ruchomej oraz w niektórych newralgicznych hotspotach, takich jak parki biznesowe, obszary przemysłowe i centralne obiekty użyteczności publicznej. Wsparcie obejmie usługi łączności dla słabszych grup społecznych i MŚP, tak aby zwiększyć odsetek osób i przedsiębiorstw podłączonych do internetu. Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje działania mające na celu podniesienie poziomu umiejętności cyfrowych społeczeństwa, ukierunkowane działania w ramach systemu edukacji, takie jak cyfryzacja kształcenia i szkolenia nauczycieli oraz kształcenie zawodowe, inwestycje w przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy. Ponadto plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje wsparcie na rzecz cyfryzacji przedsiębiorstw i integracji zaawansowanych technologii oraz szczególne wsparcie dla MŚP poprzez wdrożenie na szeroką skalę „zestawu narzędzi cyfrowych”. Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje również reformy i inwestycje w zakresie zaawansowanych umiejętności cyfrowych, w tym sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa, które mają zwiększyć zaufanie do usług i technologii cyfrowych oraz przyczynić się do przyjęcia tych zaawansowanych technologii cyfrowych w sposób trwały. Ponadto plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje kompleksowy pakiet reform i inwestycji mających na celu poprawę cyfryzacji administracji publicznej na wszystkich szczeblach ze szczególnym uwzględnieniem wzajemnych połączeń i interoperacyjności. Obejmują one wymiar sprawiedliwości, administrację podatkową, publiczne służby zatrudnienia, cyfrowe zamówienia publiczne, zdrowie publiczne, sektor transportu, ochronę ekosystemów i bioróżnorodności, ochronę wybrzeża i gospodarkę wodną oraz sieci elektroenergetyczne.

Trwały wpływ

- (39) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. g) i kryterium 2.7 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma mieć trwały wpływ na Hiszpanię w dużym stopniu (rating A).
- (40) Oczekuje się, że reformy przedstawione w planie odbudowy i zwiększania odporności doprowadzą do zmian strukturalnych w odpowiednich obszarach polityki i w administracji, w szczególności poprzez wzmocnienie rynku pracy i modernizację ochrony socjalnej oraz poprawę funkcjonowania administracji, w tym poprzez jej cyfryzację. Jeżeli chodzi o rynek pracy, w planie odbudowy i zwiększania odporności przedstawiono szeroki wachlarz reform mających na celu przeciwdziałanie bezrobociu i segmentacji rynków pracy, także w administracji publicznej. Oczekuje się, że działania te będą miały trwały wpływ, w szczególności poprzez promowanie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i przyczynienie się do obniżenia utrzymującej się od długiego czasu wysokiej stopy bezrobocia, dzięki czemu doprowadzą one do wzmocnienia spójności społecznej w zrównoważony sposób. Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje również odpowiednie reformy w dziedzinie umiejętności, zwłaszcza cyfrowych, ze szczególnym naciskiem na podnoszenie kwalifikacji osób o niskich kwalifikacjach oraz na przekwalifikowanie siły roboczej zgodnie z potrzebami rynku pracy. Wysiłki na rzecz modernizacji i poprawy skuteczności ochrony socjalnej mogą mieć trwały wpływ na wspieranie większego uczestnictwa w rynku pracy, stabilizację dochodów w całym cyklu gospodarczym, poprawę integracji społecznej i gospodarczej całego społeczeństwa oraz zmniejszenie nierówności. Cyfryzacji administracji publicznej powinny towarzyszyć działania gwarantujące, że polityka publiczna podlega ocenie skutków i innym ocenom, w tym w zakresie wydatków. Ponadto oczekuje się, że planowane reformy systemu udzielania zamówień publicznych i ram prawnych dotyczących niewypłacalności przyczynią się do skuteczniejszego przydziału środków finansowych i aktywów w kraju.

- (41) Plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera liczne inwestycje wspierające innowację oraz zwiększające stopień modernizacji i konkurencyjność przemysłu, zwłaszcza MŚP, co ma przynieść długotrwałe skutki. Działania te powinny pomóc Hiszpanii szybciej wdrożyć zasady zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji. Pełna realizacja inwestycji przewidzianych w tych obszarach może zapewnić hiszpańskim przedsiębiorstwom lepszą pozycję konkurencyjną na rynkach, które wyłonią się w wyniku cyfrowej i zielonej transformacji, doprowadzić do dekarbonizacji tradycyjnego przemysłu i rozwinięcia nowej wydajnej i zrównoważonej gospodarki. Plan odbudowy i zwiększania odporności przewiduje inwestycje w renowację energetyczną budynków w Hiszpanii. Ponadto plan odbudowy i zwiększania odporności ma również przyczynić się do osiągnięcia uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym celów w zakresie dekarbonizacji i jakości powietrza poprzez działania służące przekształceniu obszarów miejskich. Oczekuje się, że wszystkie te działania będą wspierać transformację energetyczną Hiszpanii i doprowadzą do zmniejszenia uzależnienia kraju od importu energii w średnim okresie, przy jednoczesnej ochronie kapitału naturalnego i ekosystemów. Trwały wpływ planu odbudowy i zwiększania odporności można również zwiększyć, wykorzystując synergię między planem odbudowy i zwiększania odporności a innymi programami finansowanymi z funduszy polityki spójności, w szczególności poprzez wyeliminowanie w znacznym stopniu głęboko zakorzenionych wyzwań terytorialnych i promowanie zrównoważonego rozwoju.

Monitorowanie i realizacja

- (42) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. h) i kryterium 2.8 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w planie odbudowy i zwiększania odporności są adekwatne (rating A), aby zapewnić skuteczne monitorowanie i realizację planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym planowanego harmonogramu działań, kamieni milowych i wartości docelowych oraz związanych z nimi wskaźników.

(43) Krajowe rozwiązania dotyczące realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności określono w dekreście królewskim z mocą ustawy 36/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. zatwierdzającym pilne działania na rzecz modernizacji administracji publicznej i realizacji planu odbudowy gospodarczej. Wytyczne polityczne formułuje Komisja ds. Odbudowy, Transformacji i Zwiększania Odporności, w której skład wchodzi wszyscy ministrowie odpowiedzialni za plan odbudowy i zwiększania odporności, a na jej czele stoi przewodniczący rządu. Nowo utworzony Sekretariat Generalny ds. Funduszy Europejskich w Ministerstwie Finansów pełni funkcję organu odpowiedzialnego za plan odbudowy i zwiększania odporności. Do jego zadań powinno należeć sporządzanie wniosków o płatność do Komisji, po tym jak organy odpowiedzialne za osiągnięcie odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych zgłoszą ich osiągnięcie, a generalny inspektorat administracji centralnej (IGAE) potwierdzi wystarczającą pewność co do ich osiągnięcia. Ogólnie rzecz biorąc, kamienie milowe i wartości docelowe są jasne i realistyczne, a zaproponowane wskaźniki dotyczące tych kamieni milowych i wartości docelowych są adekwatne, akceptowalne i wiarygodne. Ponadto kolejność osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych jest wystarczająco jasna, aby umożliwić płatności i monitorowanie postępów, oraz odzwierciedla silną koncentrację działań na początkowym etapie, przy czym większość kamieni milowych i wartości docelowych koncentruje się w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Kamienie milowe i wartości docelowe odnoszą się również do zakończonych już działań, które kwalifikują się na mocy art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241. Do uzasadnienia wniosku o wypłatę wymagane jest osiągnięcie w zadowalającym stopniu tych kamieni milowych i wartości docelowych. Należy utworzyć zintegrowany system informacyjny i udostępnić go wszystkim właściwym organom.

- (44) Państwa członkowskie powinny zadbać o to, by informowano o wsparciu udzielonym w ramach Instrumentu i potwierdzano takie wsparcie zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) 2021/241. Państwa członkowskie mogą również wystąpić o wsparcie techniczne w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/240¹, aby uzyskać pomoc w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

Kalkulacja kosztów

- (45) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. i) i kryterium 2.9 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 przedstawione w planie uzasadnienie kwoty szacunkowych łącznych kosztów planu odbudowy i zwiększania odporności jest w umiarkowanym stopniu (rating B) racjonalne i wiarygodne, zgodne z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalne do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/240 z dnia 10 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument Wsparcia Technicznego (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 1).

- (46) Hiszpania przedstawiła indywidualne szacunki kosztów dla wszystkich inwestycji i reform wraz z powiązаныmi kosztami w planie odbudowy i zwiększania odporności, opierając się na szeregu źródeł uzasadniających te koszty. Są to m.in. zaproszenia do wyrażenia zainteresowania ogłoszone specjalnie na potrzeby planu odbudowy i zwiększania odporności, opracowania zewnętrzne dostarczone przez organizacje międzynarodowe oraz umowy w sprawie zamówień publicznych na podobne usługi lub wcześniej wykonane inwestycje o podobnym charakterze. W związku z tym szacunki kosztów dla większości działań przewidzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności uznaje się za racjonalne. Hiszpania zastosowała uproszczone metody rozliczania kosztów zarówno w odniesieniu do stawek zryczałtowanych, jak i kosztów jednostkowych. IGAE dokonał niezależnej walidacji racjonalności znacznej części szacunków kosztów przewidzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności. Kwota szacunkowych łącznych kosztów przewidzianych w planie jest zgodna z charakterem i rodzajem planowanych reform i inwestycji. W związku z tym szacunki kosztów dla większości działań przewidzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności uznaje się za wiarygodne. Hiszpania przedstawiła wystarczające informacje i dowody wskazujące na to, że kwota szacunkowych łącznych kosztów nie jest pokryta z istniejącego lub planowanego finansowania unijnego. Na koniec, kwota szacunkowych łącznych kosztów planu odbudowy i zwiększania odporności jest proporcjonalna do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.

- (47) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. j) i kryterium 2.10 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz dodatkowe działania wymienione w niniejszej decyzji są adekwatne (rating A), aby zapobiegać korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także aby je wykrywać i eliminować, podczas korzystania ze środków finansowych udostępnionych na podstawie tego rozporządzenia, i ustalenia te mają skutecznie zapobiegać podwójnemu finansowaniu w ramach tego rozporządzenia i innych programów unijnych. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania innych instrumentów i narzędzi służących propagowaniu i egzekwowaniu przestrzegania prawa Unii, w tym stosowanych w celu zapobiegania korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów oraz ich wykrywania i korygowania, a także w celu ochrony budżetu Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092¹.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii (Dz.U. L 4331 z 22.12.2020, s. 1).

- (48) System kontroli wewnętrznej opisany w planie odbudowy i zwiększania odporności opiera się na solidnych procesach i strukturach, które opracowano wcześniej do celów monitorowania funduszy strukturalnych. W planie odbudowy i zwiększania odporności wyraźnie określono poszczególne podmioty oraz ich role i obowiązki w zakresie wykonywania zadań dotyczących kontroli wewnętrznej. IGAE jest organem kontrolnym, który będzie również koordynował pracę organów regionalnych. IGAE i jednostki kontroli wewnętrznej różnych organów są głównymi podmiotami odpowiedzialnymi za kontrolę i audyt planu. System kontroli i inne odpowiednie ustalenia, w tym dotyczące gromadzenia i udostępniania danych na temat ostatecznych beneficjentów, są w ujęciu łącznym odpowiednie w odniesieniu do zapobiegania korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, ich wykrywania i korygowania podczas korzystania ze środków finansowych udostępnionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 oraz w odniesieniu do unikania podwójnego finansowania na podstawie tego rozporządzenia i innych programów unijnych. Należy określić odrębny kamień milowy w celu zapewnienia wdrożenia zintegrowanego systemu informacyjnego, w tym w celu wypełnienia obowiązku gromadzenia i przechowywania danych dotyczących ostatecznych beneficjentów, wykonawców, podwykonawców i beneficjentów rzeczywistych, zgodnie z art. 22 tego rozporządzenia.
- (49) Hiszpania poinformowała, że trwają prace nad stworzeniem zintegrowanego systemu na potrzeby zarządzania i sprawozdawczości w zakresie kamieni milowych i wartości docelowych. System ten pozwoli wypełnić szczegółowe wymogi dotyczące zarządzania i sprawozdawczości opisane w planie odbudowy i zwiększania odporności. Zgodnie z art. 20 ust. 5 lit. e) rozporządzenia (UE) 2021/241 Hiszpania powinna wdrożyć ten środek w celu zapewnienia zgodności z art. 22 tego rozporządzenia i potwierdzić status jego wdrożenia w chwili złożenia pierwszego wniosku o płatność, sporządzając w tym celu specjalne sprawozdanie z audytu. W sprawozdaniu tym należy zawrzeć analizę wszelkich stwierdzonych niedociągnięć oraz podjętych lub planowanych działań naprawczych.

- (50) Ponadto ustanowienie procedury i określenie formatu informacji, które mają być przekazywane przez podmioty państwowe, wspólnoty autonomiczne i lokalne organy publiczne do celów monitorowania projektów i dokonania zapisów księgowych wydatków poniesionych w ramach projektów przewidzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności, powinno stanowić odrębny kamień milowy, który należy zrealizować najpóźniej do czasu złożenia pierwszego wniosku o płatność.

Spójność planu odbudowy i zwiększania odporności

- (51) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. k) i kryterium 2.11 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera w dużym stopniu (rating A) działania służące realizacji reform i projektów inwestycji publicznych, które to działania mają spójny charakter.
- (52) Plan odbudowy i zwiększania odporności stanowi kompleksowy i wyważony pakiet reform i inwestycji. Działania w ramach komponentów wzajemnie się wzmacniają, a wszystkie komponenty obejmują zestaw wyważonych reform i inwestycji. Działania mają także wzajemnie wspierający charakter i uzupełniają się wzajemnie w ramach różnych komponentów. Ponadto w planie odbudowy i zwiększania odporności zaproponowano szeroki zestaw reform, które zasadniczo powinny ułatwić wdrożenie wszystkich działań przewidzianych w planie poprzez rozszerzenie regulacji sektorowych i poprawę klimatu biznesowego. Oczekuje się, że wzmocnienie instytucji publicznych za pomocą zestawu reform mających na celu usprawnienie funkcjonowania i zwiększenie interoperacyjności administracji publicznej ułatwi skuteczną realizację reform i inwestycji oraz zwiększy rozliczalność wobec społeczeństwa obywatelskiego. Oczekuje się również, że działania mające na celu wspieranie silnych instytucji i systemów sektora publicznego przyczynią się do poprawy kondycji fiskalnej i stabilności finansów publicznych. Z uwagi na fakt, że wiele spośród reform należy podjąć w pierwszych dwóch latach realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, tj. w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., skuteczna realizacja zaplanowanych inwestycji powinna być możliwa.

Równość

- (53) Hiszpania przedstawiła szczegółowe informacje na temat tego, w jaki sposób plan odbudowy i zwiększania odporności ma przyczynić się do równouprawnienia płci i równych szans dla wszystkich oraz uwzględnić te cele w głównym nurcie działań. Plan odbudowy i zwiększania odporności kładzie silny nacisk na równowagę płci, która jest jednym z czterech przekrojowych kierunków działania wyznaczonych w planie odbudowy i zwiększania odporności. W całym planie odbudowy i zwiększania odporności uwzględniono różne działania mające bezpośredni wpływ na zmniejszanie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, takie jak promowanie wśród kobiet podejmowania zawodów specjalistów w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych, działania mające na celu przyspieszenie wdrażania planów dotyczących przejrzystości wynagrodzeń i równouprawnienia płci w przedsiębiorstwach, zwiększenie oferty wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, inwestycje wspierające przedsiębiorczość kobiet oraz integrację społeczną i zawodową kobiet należących do słabszych grup społecznych.

Samoocena bezpieczeństwa

- (54) Hiszpania przedstawiła samoocenę bezpieczeństwa w odniesieniu do inwestycji w zakresie zdolności cyfrowych i łączności, zgodnie z art. 18 ust. 4 lit. g) rozporządzenia (UE) 2021/241. W komponentcie 15 („Łączność cyfrowa”) planu odbudowy i zwiększania odporności Hiszpania wyjaśniła, że w ramach dwóch reform przewidzianych w zakresie tego komponentu wdroży zalecenie Komisji Europejskiej (UE) 2020/1307¹ oraz ustawę w sprawie wymogów zapewniających bezpieczeństwo sieci i usług łączności elektronicznej 5G, a ustawa ta będzie zawierać kluczowe zalecenia zawarte w komunikacie Komisji Europejskiej z dnia 29 stycznia 2020 r. zatytułowanym „Bezpieczne wprowadzenie sieci 5G w UE – wdrażanie unijnego zestawu narzędzi”.

¹ Zalecenie Komisji (UE) 2020/1307 z dnia 18 września 2020 r. w sprawie wspólnego unijnego zestawu narzędzi służących zmniejszeniu kosztów wprowadzania sieci o bardzo dużej przepustowości oraz zapewnieniu terminowego i sprzyjającego inwestycjom dostępu do widma radiowego 5G, aby wspierać łączność z myślą o odbudowie gospodarki po kryzysie związanym z COVID-19 w Unii (Dz.U. L 305, z 21.9.2020, s. 33).

Projekty transgraniczne i dotyczące wielu krajów

- (55) Hiszpański plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje działania, które powinny umożliwić postępy w realizacji trwających transgranicznych lub międzynarodowych projektów w dziedzinie transportu (TEN-T: połączenia kolejowe w korytarzu śródziemnomorskim i atlantyckim oraz przecinające środkową część Pirenejów) oraz projektów w dziedzinie łączności cyfrowej (z wykorzystaniem kabli podmorskich). Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje również działania, które mają ułatwić przedsiębiorstwom hiszpańskim udział w potencjalnych projektach transgranicznych lub realizowanych przez wiele krajów, w tym w planowanych ważnych projektach stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania w takich dziedzinach jak mikroprocesory, wodór odnawialny, bezpieczna łączność satelitarna oraz chmura obliczeniowa nowej generacji i przetwarzanie danych na obrzeżach sieci.

Proces konsultacji

- (56) Zgodnie z wymogami określonymi w art. 18 ust. 4 lit. q) rozporządzenia (UE) 2021/241 hiszpański plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera podsumowanie procesu konsultacji przeprowadzonego w odniesieniu do przygotowania i realizacji planu. Przygotowując plan odbudowy i zwiększania odporności, Hiszpania przeprowadziła ukierunkowane konsultacje z partnerami społecznymi, zainteresowanymi stronami i komitetami doradczymi. Hiszpania zwróciła się również do przedsiębiorstw z zaproszeniami do wyrażenia zainteresowania zaprojektowaniem inwestycji. W odpowiedzi na te zaproszenia władze otrzymały szereg wniosków, na których powinny opierać się projekty strategiczne mające otrzymać wsparcie w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności.

- (57) Aby zapewnić odpowiedzialność poszczególnych podmiotów, kluczowe znaczenie ma zaangażowanie wszystkich odpowiednich władz regionalnych i lokalnych oraz zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych, w całym okresie realizacji inwestycji i reform przewidzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności. Zapewnienie większej odpowiedzialności kraju za realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przyczyniłoby się do zwiększenia jego skuteczności i oczekiwanego długotrwałego wpływu. W rozporządzeniu (UE) 2021/241 uznano, że władze regionalne i lokalne są ważnymi partnerami w realizacji reform i inwestycji. W celu wdrożenia planu odbudowy i zwiększania odporności Hiszpania powołała nową konferencję sektorową na rzecz odbudowy, transformacji i zwiększania odporności, która umożliwi koordynację regionów, jednostek lokalnych i rządu centralnego. Ponadto istniejące konferencje sektorowe w różnych obszarach polityki powinny wspierać realizację konkretnych działań wchodzących w zakres ich kompetencji. W planie odbudowy i zwiększania odporności podkreślono, że podczas ostatecznego opracowywania szeregu istotnych działań zapowiedzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności, takich jak reformy rynku pracy i systemu emerytalnego, przeprowadzone zostaną konsultacje z partnerami społecznymi.

Pozytywna ocena

- (58) Po pozytywnej ocenie planu odbudowy i zwiększania odporności Hiszpanii przez Komisję i stwierdzeniu, że plan odbudowy i zwiększania odporności spełnia w zadowalający sposób kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, zgodnie z art. 20 ust. 2 i załącznikiem V do tego rozporządzenia, w niniejszej decyzji należy określić reformy i projekty inwestycyjne niezbędne do zrealizowania planu odbudowy i zwiększania odporności, odpowiednie kamienie milowe, wartości docelowe i wskaźniki, a także kwotę udostępnianą przez Unię na wdrożenie planu odbudowy i zwiększania odporności w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego.

Wkład finansowy

- (59) Szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności Hiszpanii wynosi 69 528 050 000 EUR. Ponieważ plan odbudowy i zwiększania odporności spełnia w zadowalający sposób kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, a ponadto kwota szacunkowych łącznych kosztów planu odbudowy i zwiększania odporności jest wyższa od maksymalnego wkładu finansowego dostępnego dla Hiszpanii, wkład finansowy przydzielony na plan odbudowy i zwiększania odporności Hiszpanii powinien być równy łącznej kwocie wkładu finansowego dostępnego dla Hiszpanii.
- (60) Zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 obliczenie maksymalnego wkładu finansowego dla Hiszpanii jest aktualizowane do dnia 30 czerwca 2022 r. Tym samym, zgodnie z art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, kwotę dla Hiszpanii, nieprzekraczającą maksymalnego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 11 ust 1 it. a) tego rozporządzenia należy udostępnić do celów zaciągnięcia zobowiązania prawnego do dnia 31 grudnia 2022 r. Jeżeli będzie to konieczne w związku z aktualizacją maksymalnego wkładu finansowego, Rada, działając na wniosek Komisji, powinna zmienić bez zbędnej zwłoki niniejszą decyzję, aby uwzględnić zaktualizowany maksymalny wkład finansowy, obliczony zgodnie z art. 11 ust. 2 tego rozporządzenia.
- (61) Wsparcie, które zostanie udostępnione, ma być finansowane z pożyczek zaciąganych przez Komisję w imieniu Unii na podstawie art. 5 decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053¹. Płatności wsparcia należy dokonać w transzach, gdy Hiszpania w zadowalający sposób osiągnie odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe wskazane w odniesieniu do realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

¹ Decyzja Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylająca decyzję 2014/335/UE, Euratom (Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1).

- (62) Hiszpania wystąpiła o płatność zaliczkową w wysokości 13 % wkładu finansowego. Kwotę tę należy udostępnić Hiszpanii z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy przewidzianej w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241 i zgodnie z tą umową (zwana dalej „umową w sprawie finansowania”).
- (63) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku wszelkich procedur dotyczących przyznawania funduszy unijnych w ramach jakiegokolwiek innego programu Unii niż Instrument lub procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać wszczęte, w szczególności na mocy art. 107 i 108 Traktatu. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 Traktatu, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zatwierdzenie oceny planu odbudowy i zwiększania odporności

Zatwierdza się ocenę planu odbudowy i zwiększania odporności Hiszpanii na podstawie kryteriów przewidzianych w art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241. Reformy i projekty inwestycyjne w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, ustalenia oraz harmonogram monitorowania i realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe, odpowiednie wskaźniki dotyczące osiągnięcia planowanych kamieni milowych i wartości docelowych oraz ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do odpowiednich danych bazowych określono w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Wkład finansowy

1. Unia udostępnia Hiszpanii wkład finansowy w formie bezzwrotnego wsparcia w wysokości 69 512 589 611 EUR¹. Kwota 46 592 869 727 EUR jest dostępna do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych do dnia 31 grudnia 2022 r. Jeżeli zaktualizowany maksymalny wkład finansowy dla Hiszpanii obliczony w wyniku aktualizacji przewidzianej w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 jest równy kwocie 69 512 589 611 EUR albo wyższy od niej, udostępniana jest dodatkowa kwota w wysokości 22 919 719 884 EUR do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Jeżeli zaktualizowany maksymalny wkład finansowy dla Hiszpanii obliczony w wyniku aktualizacji przewidzianej w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 wynosi mniej niż 69 512 589 611 EUR, kwota będąca różnicą pomiędzy zaktualizowanym maksymalnym wkładem a kwotą 46 592 869 727 EUR jest udostępniana do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych zgodnie z procedurą określoną w art. 20 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/241 w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

¹ Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Hiszpanii, o których mowa w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką określoną w art. 11 tego rozporządzenia.

2. Wkład finansowy Unii jest udostępniany Hiszpanii przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem do niniejszej decyzji. Kwotę 9 036 636 649 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową, która jest równa 13 % wkładu finansowego. Płatności zaliczkowe i transze mogą być wypłacane przez Komisję w jednej racie albo w kilku ratach. Wielkość rat zależy od dostępności środków finansowych.
3. Płatności zaliczkowe są uruchamiane z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy w sprawie finansowania i zgodnie z tą umową. Płatności zaliczkowe rozlicza się, odliczając je proporcjonalnie od wypłacanych transz.
4. Uruchomienie transz zgodnie z umową w sprawie finansowania jest uzależnione od dostępności środków finansowych oraz od decyzji Komisji podjętej zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/241 i stwierdzającej, że Hiszpania osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe wskazane w odniesieniu do realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Aby kwalifikować się do płatności, kamienie milowe i wartości docelowe powinny zostać osiągnięte nie później niż w dniu 31 sierpnia 2026 r., z zastrzeżeniem wejścia w życie zobowiązań prawnych, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 3

Adresat

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Hiszpanii.

Sporządzono w ...

W imieniu Rady

Przewodniczący
